

261 19
DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
mane disceptuenda in Scholis Medicorum, die Martis quintæ
Decembris M. DCC. XLI.

M. MICHAELE PHILIPPO BOUVART,
Doctore Medico, Praeside.

An optima Arthritidi devie epispastica?

I.

MALUM est, veridissime tormentum *Arthritis*, quo, si dolorum solis expertis credibilem atrocitatem pectes, nullum levitatem inclemenciam. Nulli contumaciæ, nulli *Paroxysmorum* diuturnitate cedit. Forminis, nisi quibus mentrua defecere, ut & adolescentibus fecerit, ne dicam omnino, incognitum, iuvenes nonnunquam, sepe lentes, omnium frequentius viros ita sollet adoriri, ut quod eorum quisque vino, epulis laitoribus, immoderatae aut prematuræ veneri, sit, post exercitatum, umbratili fuerit deditio, eò in *Arthritidem* prerior obseruerit. Actas inter pocula aut libros noctes punit promiscue iniqua pariter *quæstorianæ* metes, & meritum hæluationis flagellum. Natis quoque amitterebit, velut paternæ intemperantie fontibus, se se infundit cum feminine, iis tunc medicamentis refractaria quibus alia non plenæ nescit manfusceret. Ex iis qui enumeratas gerunt aut similes causas, illi præcipue *Arthritidem* timeant qui sunt viriliæ atæ, statu proceram inter & humiliem mediæ, habitu carneo, molli, humidu, sanguineo, facie florido, cuto præ carceris meabilis. Si cibos & fastidire & solido minus coquere incipiatur stomachus, si corporis fatigæ gravitas & torpor, sensusque repletionis & anxietatis circa præcordia percipiatur, qualis *Hypochondriaco* vexare solet, morbum non longè abesse putent; jam tamen verò instat, si cum rigore horro, dein febricula accelererit. Tum primùm alterius manus vel pedis, cubitorum aut genuum rariis articulis, sepiusq; p. dis pollicem, initio tolerabilis dolor invalidit, mox è ulcuse invalescens, ut animosissimum quicque ejulatum, manfusissimum iram non contineat. Pats interitem affecta rubet calidæque, superposita eutis intumescit, atque ita tenditur, ut, delictis naturalibus rugis, oppositum lucem ad spectantium oculos reflectat. Non unus omnibus craciatus. His oculi præcō libi constringi, ille repetitis mallei ieiubis conteri queritur; aliis, velutifero candente foderentur, dolet, nec deest qui *Perostreum* crebro morbo sibi distrahi exclamat. Accedit malorum cumulus summa quietis, in quâ tamen nonnihil levaminis sperare possent, impatiens. Nullus quippe, sicutum crebro, dum commodiorem quæritant, mutantibus, molestior est quâ præfens. Agri igitur parte tum strigulis, tum circumjectis corporibus, inter tantam jaætationem, alia, dolorem quâ graviter intendi debet extimabitis, vel levi mollioris plumæ contractæ irritabilem? Ejusdem levitatis est, donec tam per eam quâ articulus tegitur cutem, quâm per carceris corporis cribra jam subacta morbi materies excreti ceperit. Tumorem tunc vel intra paucos dies subfide video, vel in admodum facere nec cird, nec facilè discutendum. Remissior in dies factus ultimo loco recedenter dolor, nisi diu mansuram post se traheret affecti membris infirmitatem. Sunt quibus in mensuram unum aut alterum duret *Paroxysmus*, sunt quibus non ultra primam aut secundam *hebdomadam* excurrat. Alios biennio aut triennio femei, alios bis, ter, quater singulis annis in fulta. Ceterum, iis quos sepius *Arthritis* affixit articulis, salina & terrea materia moribunda ex ea, ut quæ crassior per eutis spira cum la distillari non potuerit, ita concrescit & congeritur, ut, ruptâ tandem cute, hiscanci articulorum juncture, stopholque cretaceos eructent. Hunc in suis exacerbationibus tamdiu tener ordinem *Arthritis*, quādiu nec rerum nonnaturalium, nec perverso medicaminum ulu intetur.

A

batur. In alterutro autem horum si quid pectetur, hostem, solis prius poneat immorantem, urbe potiri videas; pro ossium juncturis viscera afficitur malignus humor, cuius vim non alia- tuius ratione possit cludere, quam si ipsum ad eam, unde deceperit, sedem revocaveris.

I. I.

CONSTANTIBUS & certo *Paroxysmorum* recursu *Arthritici* miserissimis, quā fruuntur, vitez- usurantur redimunt. Nisi stat tempore sua morbus periodos absolvatur, qui in articulos critice, ut ita dicam, depelli-solitus tranquillitati solam & valetudini poverat humor. jam nunc in partes nobiliores conversus ipsi vita insidiatur. Pravam ejus indolem ex præternaturali sanguinis lentore & crassitate pendere cognoscet qui ad morbi causas respercerit. Ut ingle- vies, spirituorum liquorum abufo & segnitie sanguinem densari & spissificare planum est, sic idem, ipsi a venieris & vigiliarum excessu contingere nec dubium. Hunc lentorem, ex eo etiam, nec inepit quidem, argueres quod nemo sit, alterante Stahlio, *Arthriticus* qui *Hæmorrhoides* aut saltem *Hæmorrhoidum* molimina non fuerit perperus. Secreti ex tali sanguine liquoros ne mire si acrimoniom contrahant. Saluum enim, quia sanguini innatant spicula, id est acris acerbiliter pungere aquum est, quia parciore vehiculare diluviantur. Corruptum duplice hoc virio serum, ut copia molestum esse cœperit, natura per *Lymphaticas*, quas circa juncturas ossium maximè dis- pergi credibile est, arterias, deponit ad articulos. Ligamentis & tendonibus veillantur exqui- siti quidem sensus, sed co constantibus robore quod falsi simul & spissi humoris impetum susti- neant. Ibi, tamen non sine maximo dolore, nullo tamen vita-periculo reficit. Sic pluviis in morbis viscerum incolumentati natura propicit, dum noctituros humores variis, quas eam in finem elegit, officinis elaborat, nunc matutinis, nunc tardius excurrentes. Præstallissimi ope- ris tot habebis exempla, quo *Variculas* pulsibus, *Epidemias* febres *Phlyctenam*, pestilentes *Bab- nibus* judicatas obseruaventur. Est tamen ubi ptaepostro remedium, rerumne nonnaturalem usum, a proposito deterreatur. Est ubi vincatur copia aut malignitate humoris, qui, si ad exte- riora nequeat propelli, vel jam propulsus retrovertatur, discrinem visceribus inficeret, ex eis cuius sunt ad vitam utilitate, & fibram teneat etiamandum. Si confertim & libidinè fecerit impetu, sanguin largè puris collectione, aut gangrenæ rubeo sanguine, si partim & lente refluxerit, cun- dem obstruitur, vel liquatus ulcerosa tare visceribus, conficit. Utrumque in *Variolos* experie- tiet, vel imperfècte erumpentibus, vel ante maturationem suppresit. Non minore periculo in interiora forteret, vel retinetur *Arthriticus* humor. Eum nobilioribus sedibus infixum alterantibus emendare, evacuans educere nec facit tuus, nec citè possis. Alterutrum si tentes, nihilof- ferè plus proficias ac si refusum in sanguinem *Variolarum* materialia aliorum detorqueret, aut aliis, quām à natura destinatum est, naturae susecipias. Huic serum *Arthritidi* humorum co- quendum excurrentiumque melius commiseris. Cum vero neurit præstante paria sint, proper- nativam imbecillitatem, visceras, supereft, quod ipsa natura monstrat, iter teneas. Quo in locis saum opus perficeris, amet tu quoque possit ipsa luculentem indicat, dum, quoctuscumque fui ju- ris est, infensam sibi materiem tam remota à partibus nobilioribus deposita, ut manuum pa- dumive, inò digitorum, potius, quam genuum aut cubitorum, articulos affectet, suumque illuc opus non unquam infeliciter absolvat.

I. I. I.

EX *arthritis* *anomalia* morbos videas nasci, quorum varietatem numerumque stupeas. Pro- thea quenam non male dices, tot se modis figurisque vertere amar. Multiplices ipsius dolos deprehendere non inexcusat: calliditatis est, nisi fortè, medium inter *paroxysmum* fervorem, dimissò quem occupat articulo, in visus aliquod involvet, cuius subita oppresio, re- pentinam membris liberationem excipiens, metastasis vel raudori cuique apertissime declarat. Sed saxe sit, ut, quas antea creberrimas exacerbations tolerant *arthritici*, eas, ne semel quidem, plurimum annorum decutit, experiantur. Tunc gravissimo aliquo, coquè interno, affectu corr- pientur, cuius cauam adeo *arthritido* non impunit, ut, longo morbi silencio confisi, eo se planè expeditos arbitrentur. Quicunque igitur *arthriticus*, ab articulari torrâ, solito diuinit, fuerit immunis, suspecta sua bona habeat. Dolosus inducens, non fidâ pace fruatur. Diu nun- quam (nisi diæta convenienter lenitus) quiesceret malignus humor, quin tumultus intellitios moveat. Nervorum origini siccæ se insinuaverit, unum modò, modò plures artus moro quo- doque & sensu privat; aut qualibet ejusdem generis ataxia afficit. Alium itaque *arthriticum* lin- gua, alium auribus, hunc oculis, illum brachio vel cruce, vel ambobus caprum obseruaveris. Unum videas vertigine, alterum artuum tremoribus, aut epilepsia tentari. Fuerunt quibus, utro- que rene reflolto, urina in sanguinem refusa leucoplasmam induxit. Nec defuit qui urina diffusitate, suppressione, fistulatio, vesica, veluti calculo prægnantis, cruciatu laboraret. Repe- rias tandem qui doloribus & angustiis pectoris, diuurnâ rufi, aut contumaci diarhœâ, malè nubilatæ hæctâ tare consumantur. Nec dum ibi finiuntur crudelis morbi verisplelli lufus. Quo- rum meninges aut cerebrum: obliterat eos *apoplexiâ*, *phrenitide*, *lethargo* periculosus mirabere.

I. V.

PIS PASTICORUM numero referre liceat quæcumque sale oleoso turgent, acri, volatili, *urnosa*, ut Allium, Sinapi, Euphorbium, *Cantharides*. *Talium topicum* in fluxionum capitis, oculorum maximè, & *soporificarum* affectionum materie incidentè & avertendè, non infelicem fæn' potentiam, longe feliciorum promptiorumque, in *arthritis*, ex intus corporis penetrabilibus, ad articulos detorquendos experiri. Ut principis constant nitr' tenuibus, actibus, explicabilibus, ita cutis poros faciliter permeant, liquefactive viscidos comminando dissolvunt. Si cui igitur parti admoveantur, major in eis lymphæ fluiditas. Cursu per suas venas expeditio redirentur. Inminutu' obice, liberis non solidi, sed quod etiam *explosivis* sequuntur, et copiōs ex adjacentibus arteriis appeller, mox ex remotori, dein ex remotoribus, donec tandem illuc ex universo corpore confluat. Rem ita se habere cognoveris ex perenni, qui sic *posito epipastico*, fere limpidi distillatione. Pulmo interim, ventriculus, aut si quod aliud viscus humor *arthritis* obtratur, aiorum directo-materiz fluxu, tandem leviori tentat lymphæ sibi prius incumbentis nifum, faciliter se le expedire. In illud interea, quemadmodum in toto corpus, deferunt fangi *epipasticis* principis onus, unde attenuando, quo-impeditum est, humoris remedium invenient. Quo ceteris potentibusque *arthritis* unde recessit invites, non parvi refert cui loco *epipasticum* apponens. Si unus tantum quondam articulus dentatus fuerit, eum ideo satius pectoraliter, quia tritum semel vestigium humor libentius releger. Est etiam ubi inter plures quos morbus malo antechabent artus, is, proit opportunitate visum fuerit, eligatur vel qui recentior a patre, mox, vel qui velut afecto proprio, utr' manus si caput aut pectus, pes vero si abdomen agrotaverit, favea enim revolutioni vel temporis vel loci proximitatis. Cærum appositu, quæcumque sit ejus energiæ, *epipastico*, materialis *arbitricam*, ab interioribus ad exteriora, non suadet stimulare. Eā mente fecitissimum, ejus fiducia & autoritate nititur, *Mugravius ex cardines* calidiora exhibere non reformidat. Optimè nostrisibus convenire putem ex aromaticis quæ *narvaricorum* quid admixtum habent. Horum ope pacatus dolor, immunitur *spasmi*, fibre mollii oscillant. Illorum verò adione si roborantur, ut ad corporis habitum insensum fibi humorum repellant, quem interim, ad eam ubi figurit partem, *spasimus* evocata & dirigunt. Quominus de hujus Medicinæ efficaciā dubites, hote momento cutis cum rubidine infatur, dolentissimum juncture, quid plura? Relatio, qui detinetur, vultere *arthritis* ad nativam translatu' transvolat. Propè desertoportu' *zeugorum*, hæc Medicinæ refectorium, haud quidem paucæ numero historie apud laudatum Anglum, hæc dignissima. Nonnullas & nos memorare possemus quarum ut sequitur ultimum afectioni nostra imponat. *Spasmodicus* quidam, quam olim ut *levissimum*, si frequentissimum pallus erat *crayagram*, totu' quadriennio ne sensu' quidem. Ei gravissimo pectoris affectu' dercente correpto adsumus. Tuffis erat fere continua; vellemus, ficea, *singultus*, vox praepedita, intericta, pulsus parvus, vix mictus, convulvitus, intermittens, extrema frigida. Pôl' langian Theriacæ dosim, appossum statim carpo, nodis *arthritis* deformato, *catalepsia* ex Alio & Sinapi. Nec mera, intu'niuit manus, rubuit cum dolore immatri, *arthritis*. Pectus ex eo plante liberum, pulsus ad naturalem rediit, *catalepsia*, jussu' cibis, proper' deboris impatiens, sublato, dedoleto manus, fasscerere; pectus ne levioribus, nec paucioribus quam antea dixerat symptomatis, que, reposito *spasmo*, quæ ratione rufus dolor intumuevit manus, recolleret.

ERUNT fortasse qui tam repentinae metasteses tenuissimi potius mobilissimique, quam etiatis pigrius humoris esse contendant: sed immixterit. Non minore celeritate et dolorum etiam suppurrarum, utcumque glutinosa sit materies, à cude ad viscera, à viscerebus ad cudem rapitur. Largissimum alii tortesque, quocties in acutissimā pleuritide, repetitam venia sectionem ut epiphysias antecellentem predicabant. Sic se proculdubio gerent vehementis, que ca-

men vel nulla, vel à vulgaribus longè diffimilis est, inflammationis imagine delusi. Quosum enim *arthritidit* introverterat symptomata legitime inflammationi referentur? An id sapiunt tussis siccæ, crebra, anhela, suffocari pectoris, an vomitus ad recrumentorum usque rejectionem violentus? An immoderatissime profusus aut stricissima alvus, an singultus, *syncope*, pulsus intermitens, extremorum frigus? Hæc omnia, cum præsternit nec ardorem internum, nec calorem cutis, nec sitem, nec linguam sicutatem aut nigritatem committit habeant, annè aliud redolent quām ingentem membranarum nervorumque irritationem? Cujus præsternit, tot signorum defectus, vel solus argueret, non, ut in inflammatione, pulsans aut *punctiliosus*, sed angens & *spasmodes*, de quo agri con queruntur, dolor. Quo minor denique *phlogism* incalantium opinioni fides, nostra major accedit, non omitendum est quod inflammatione sepe, gangrenæ aut suppuratione, morbus verò articulatis earum neutrè unquam terminetur. Nec, si quod aliquando de viseus humor *arthritico* viatrum purulentâ *cachexia* dissolvatur, id nostræ affectioni contradicit. Hujusmodi suppuratione, quo non nisi plutius mensum opus est, ex erosione verbi quām ex inflammatione proficitur. Omnes revera, de quibus agimus, morbi non rubet sanguinis parti suis in vasis impedita, sed ferro crasto, ut diximus, & acti adscribendi sunt. Hoc tamen morbi somitem, ut ut tenacem, iteratæ vena sectione tandem educi posse non omnino difficitur. Sed quam lente, quām difficile, quām magno virtutem dispensatio! Ab *epiphaſtis* subita, facilis, fini illâ virtutis iacturâ, liberatio. In his experiens leve profectio est, paracurumque horarum tentamen, quod si spem fecellit, quid obterit quomodo curationem deinceps vena sectione aggredire? Absit eos inprobneus qui vena sectionis usum ita moderantur, ut non tam matrem corporis extrahant, quām ad eam, in qua tunditur vena, partem adducat. Absit ut & eos damnum qui, eodem confuso, calidæ balneum, frictiones, ligaturas pedibus manipulæ admovent. Sed ea, licet aliquando successu non catent, *epiphaſtis* longè inferiora confenserunt. Illis quippe sanguis maximè, quem invitatior non opus est, invitatior. His serum præcipue, quod morbi causa est, revellit. Hæc porro allicendi leti *epiphaſtis* adeo propria est virtus, ut sanguineis affectibus peſsimè, serosis optimè succedant. Sic dure vera pteridite aut inflammatoris pteridite laborantibus exitio forent, comate pituitoso, vel pulmonum *cavitho* tentatis saluti futura sunt. Potenter etiam a pectori aut abdomen ad artus, valentioribus purgatoribus, vomitorioris præcipue, excusam *arthritidem* non negabimus. Sed illi non nisi consideratissime & raro utendum, ne, si operato, quod sepe evenit, exitu carceris, *spasmodes* membranarum nervorumque, quām narcoticæ carnicisque tutius placaverit, irritationem intendant. At eam ab ipsis, quorum virtutem extollimus, *epiphaſtis*, irritationem non mediocriter provocari forte inquietus. Esto: sed in eo tandem, qui ipsorum actioni subiicitur, articulo. Inde profecto est quod crispati convulsibus visceris sequatur relaxatio, quæ cōflictius obtingit, quod articulus acerbiore *spasm* vellicabitur. Oritur enim verò *spasmus* ab immoderato spirituum animalium influxu. Hic porro quando uberis in unam partem irruunt, tantò paciūs in cæteras deferuntur. Jam liquet ex omnibus quæ aduersus *arthritidem* anomalias usurpari solent remedii, alia, si tamen *epiphaſta* excepere, minus virium, alia nimis periculi habere.

Ergo optima Arthritidi devia Epiphaſtica.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

<i>M. Michael-Josephus Majault.</i>	<i>M. Carolus Payen, Chirurgia Gallico Idiomate Professor.</i>	<i>M. Henricus Besnier, Pharmacia Professor.</i>
<i>M. Antonius Ferrein, è Regia Scientiarum Academiâ.</i>	<i>M. Tussanus - Gilbertus Bouldand.</i>	<i>M. Joannes Besse, Dotaria Hispaniarum Regina à Consilio & Medicus Primarius.</i>
<i>M. Bartholomeus Mury, Chirurgia Professor designatus.</i>	<i>M. Gasparius Cochon du Puy, in Arte Maritimâ Rupifor- sensi Anatomæ & Chirurgia Professor.</i>	<i>M. Antonius de Jussen, Régia à Secretiis, Regia Scientiarum Academiâ, Registarum que Societatum Angliae & Prussiae Socius, Botanices in Horto Regio Parisiensi Professor ac Demonstrator.</i>

Proponebat Parisiis PETRUS LALOUE TTE, Parisinus, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1741, à sextâ ad meridiem.